ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 13ης Ιουλίου 1989 *

Στην υπόθεση 380/87,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Enichem Base, Montedipe, Solvay, SIPA Industriale, Altene, Neophane και Polyflex Italiana, αφενός,

και

Comune di Cinisello Balsamo, αφετέρου,

έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ωΗ έκδοση προδικαστικής απόφασεως ως προς την ερμηνεία της οδηγίας 75/442 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 86), της οδηγίας 76/403 του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 1976, περί εξαλείψεως των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 136), και της οδηγίας 78/319 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 1978, περί των τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 161), καθώς και ως προς τον προσδιορισμό των αρχών που διέπουν την αποκατάσταση της ζημίας που προξενείται από διοικητική πράξη αντικείμενη προς το κοινοτικό δίκαιο,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

συγκείμενο από τους R. Joliet, πρόεδρο τμήματος, Sir Gordon Slynn, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Giuliano Marenco και Thomas Van Rijn, νομικούς συμβούλους,

— οι προσφεύγουσες της κυρίας δίκης, εκπροσωπούμενες από τους δικηγόρους Leone. Siragusa, Simont και Scassellati Sforzolini,

— η ιταλική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato,

— η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον H. R. L. Purse, Treasury Solicitor,

— η πορτογαλική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Luís Fernandes, Rui Falcão de Campos και Ana Cristina Branco,

λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1989,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Μαρτίου 1989,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη της 23ης Νοεμβρίου 1987, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Δεκεμβρίου 1987, το Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Περιφερειακό Διοικητικό Πρωτοδικείο της Λομβαρδίας) υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, σειρά ερωτημάτων ως προς την ερμηνεία της οδηγίας 75/442 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 86), της οδηγίας 76/403 του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 1976, περί της εξαλείψεως των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 136), και της οδηγίας 78/319 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 1978, περί των τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 161), καθώς και ως προς τον προσδιορισμό των αρχών που διέπουν την αποκατάσταση της ζημίας που προξενείται από διοικητική πράξη αντικείμενη προς το κοινοτικό δίκαιο.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ παραγωγών πλαστικών δοχείων, συσκευασιών και σάκων, αφενός, και της Comune του Cinisello Balsamo, αφετέρου, σχετικά με την από 16 Φεβρουαρίου 1987 απόφαση του δημάρχου της εν λόγω Comune, με την οποία αυτός απαγόρευε, από 1ης Σεπτεμβρίου 1987, την προμήθεια στους καταναλωτές, για τη μεταφορά των εμπορευμάτων που αγοράζουν, μη βιοαποικοδομήσιμων σάκων και άλλων συσκευασιών, καθώς και την πώληση ή διάθεση πλαστικών σάκων, πλην των προοριζομένων για την αποκομιδή των απορριμμάτων.

3 Οι εταιρίες Enichem Base, Montedipe, Solvay, SIPA Industriale, Altene, Neophane και Polyflex Italiana (στο εξής: οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης) άσκησαν ενώπιον του Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia προσφυγή ακυρώσεως της προαναφερθείσας απόφασης. Ζήτησαν επίσης να ανασταλεί η εκτέλεσή της. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης ισχυρίστηκαν, προς στήριξη των προσφυγών τους, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο, το εθνικό δικαστήριο ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα:

« 1) Απονέμουν οι οδηγίες 75/442 του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1975, περί στερεών αποβλήτων, 78/319 της 20ής Μαρτίου 1978, περί των τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων, και 76/403 της 6ης Απριλίου 1976, περί της εξαλείψεως των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων, στους καθ' έκαστον πολίτες της ΕΟΚ το κοινοτικού δικαίου δικαίωμα, το οποίο τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν να προστατεύουν ακόμη και έναντι των κρατών μελών (και το οποίο επομένως δεν μπορούν να περιορίσουν τα κράτη μέλη), να πωλούν ή να χρησιμοποιούν τα προϊόντα τα οποία αφορούν οι πιο πάνω οδηγίες, δεδομένου ότι αυτές θέτουν την αρχή της τηρήσεως συγκεκριμένων κανόνων για τη διάθεση των προϊόντων αυτών ως αποβλήτων και όχι απαγόρευση της πωλήσεως ή της χρήσεώς τους;

2) α) Προκύπτει από τις προαναφερόμενες κοινοτικές οδηγίες ή, εν πάση περιπτώσει, από το κοινοτικό δίκαιο η αρχή ότι κάθε σχέδιο κανονιστικής ρυθμίσεως ή γενικής κανονιστικής πράξεως (σχετικής με την πώληση ή τη χρήση των εν λόγω προϊόντων), που μπορεί να δημιουργήσει τεχνικές δυσχέρειες ή να προκαλέσει υπερβολικές δαπάνες για τη διάθεση των αποβλήτων, πρέπει να κοινοποιείται εγκαίρως στην Επιτροπή;

β) Βαρύνει η υποχρέωση που περιγράφεται στο σκέλος α) το κράτος και τους δήμους ή τις κοινότητες, που δεν έχουν ως εκ τούτου την εξουσία να ρυθμίζουν την πώληση ή τη χρήση προϊόντων άλλων πλην εκείνων που η οδηγία 76/403 έχει περιλάβει στην περιοριστική απαρίθμηση των προϊόντων που θεω-

ρούνται επικίνδυνα, πριν πραγματοποιηθεί κοινοτικός έλεγχος για να πιστοποιηθεί ότι το μέτρο δεν δημιουργεί άνισους όρους ανταγωνισμού;

3) Ενόψει της πρώτης αιτιολογικής σκέψεως και των τριών οδηγιών που αναφέρονται στο πρώτο ερώτημα και ιδίως του χωρίου όπου εκτίθεται ότι η ενδεχόμενη διάσταση μεταξύ των διατάξεων που εφαρμόζονται ήδη ή καταρτίζονται στα διάφορα κράτη μέλη περί της διαθέσεως των υπό κρίση προϊόντων ως αποβλήτων μπορεί να δημιουργήσει άνισους όρους ανταγωνισμού και να έχει ως εκ τούτου άμεση επίπτωση επί της λειτουργίας της κοινής αγοράς,

α) απονέμουν η αιτιολογική αυτή σκέψη και, εν πάση περιπτώσει, οι τρεις προαναφερόμενες οδηγίες στους πολίτες της ΕΟΚ δικαίωμα — με αντίστοιχη υποχρέωση όλων των κρατών μελών —, δυνάμει του οποίου κάθε σχέδιο κανονιστικής ρυθμίσεως, που αφορά τη χρήση των υπό εξέταση προϊόντων και που μπορεί να δημιουργήσει τεχνικές δυσχέρειες ή να προκαλέσει υπερβολικές δαπάνες για τη διάθεσή τους ως αποβλήτων, πρέπει να κοινοποιείται προηγουμένως και εγκαίρως στην Επιτροπή (άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/442);

β) αφορά το δικαίωμα που περιγράφεται στο σκέλος α) (περί της υποχρεώσεως προηγουμένης κοινοποιήσεως στην Επιτροπή ΕΟΚ κάθε σχεδίου κανονιστικής ρυθμίσεως) — αν υφίσταται — και τις *γενικής ισχύος* πράξεις που εκδίδονται από δήμους ή κονότητες και έχουν επομένως περιορισμένη εδαφική ισχύ;

4) Από το Δικαστήριο ζητείται να διευκρινίσει αν — βάσει του κοινοτικού δικαίου — η Δημόσια Διοίκηση υποχρεούται εις αποζημίωση σε περίπτωση που, με παράνομη διοικητική της πράξη, προξενεί (παράνομη) προσβολή κοινοτικού δικαίου δικαιώματος, το οποίο μετά τη μεταφορά του στην ιταλική έννομη τάξη — καίτοι διατηρεί τον κοινοτικό του χαρακτήρα — εμφανίζεται υπό τη μορφή εννόμου συμφέροντος. »

4 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά, η εξέλιξη της διαδικασίας και οι γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται πιο κάτω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

5 Πρέπει προκαταρκτικώς να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από τη Διάταξη περί παραπομπής, η διαφορά της κύριας δίκης αφορά προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προαναφερθεισών οδηγιών 76/403 και 78/319. Και τούτο διότι οι πλαστικοί σάκοι δεν περιέχουν ούτε πολυχλωροδιφαινύλιο ούτε πολυχλωροτριφαινύλιο και δεν συνιστούν, αυτοί καθαυτοί, τοξικά ή επικίνδυνα απόβλητα. Συνεπώς, τα προδικαστικά ερωτήματα θα εξεταστούν μόνον ως προς την οδηγία 75/442 του Συμβουλίου.

Επί του πρώτου ερωτήματος

6 Το πρώτο ερώτημα πρέπει να γίνει αντιληπτό υπό την έννοια ότι αφορά κατ' ουσίαν το αν η οδηγία 75/442 παρέχει στους ιδιώτες το δικαίωμα να πωλούν ή να χρησιμοποιούν πλαστικούς σάκους ή άλλες μη βιοαποικοδομήσιμες συσκευασίες.

7 Πρέπει να υπομνηστεί ότι η οδηγία 75/442 αποσκοπεί στην εναρμόνιση των διατάξεων των κατ' ιδίαν κρατών μελών σχετικά με τη διάθεση των στερεών αποβλήτων ούτως ώστε, αφενός, να αποφεύγονται τα εμπόδια στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και η ανισότητα των όρων ανταγωνισμού που προκύπτουν από τις διαφορές τους και, αφετέρου, να υπάρξει πρόοδος στην κατεύθυνση της επιτεύξεως των σκοπών της Κοινότητας στον τομέα της προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος. Δεν απαγορεύει την πώληση ή τη χρήση ενός οποιουδήποτε προϊόντος, απ' αυτό όμως δεν μπορεί να συναχθεί ότι εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν τέτοιες απαγορεύσεις χάριν της προστασίας του περιβάλλοντος.

8 Διαφορετική ερμηνεία δεν θα εύρισκε κανένα έρεισμα στο γράμμα της οδηγίας και θα ήταν άλλωστε αντίθετη στους σκοπούς της. Πράγματι, όπως προκύπτει από το άρθρο 3 της οδηγίας, σκοπός της, μεταξύ άλλων, είναι να ευνοεί εθνικά μέτρα αποσκοπούντα στην αποφυγή δημιουργίας αποβλήτων. Ο περιορισμός ή η απαγόρευση της πωλήσεως ή της χρήσεως προϊόντων όπως οι μη βιοαποικοδομήσιμες συσκευασίες είναι μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη του σκοπού αυτού.

9 Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης υποστήριξαν ακόμη ότι η απόλυτη απαγόρευση εμπορίας των επίδικων προϊόντων συνιστούσε εμπόδιο στις συναλλαγές μη δικαιολογούμενο από την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και, κατ' επέκταση, αντικείμενο προς το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ.

10 Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι το εθνικό δικαστήριο δεν υπέβαλε ερώτημα σχετικό με το άρθρο 30 της Συνθήκης και ότι, ως εκ τούτου, η ερμηνεία της διατάξεως αυτής παρέλκει.

11 Στο πρώτο ερώτημα πρέπει, επομένως, να δοθεί η απάντηση ότι η οδηγία 75/442 έχει την έννοια ότι δεν παρέχει στους ιδιώτες το δικαίωμα να πωλούν ή να χρησιμοποιούν πλαστικούς σάκους ή άλλες μη βιοαποικοδομήσιμες συσκευασίες.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

12 Με το δεύτερο ερώτημα ερωτάται κατ' ουσίαν αν το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/442 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε σχέδιο κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως είναι η αμφισβητούμενη στην κύρια δίκη, πριν ολοκληρώσουν τη θέσπισή της.

13 Σχετικώς υποστηρίχτηκε ότι η επίδικη κανονιστική ρύθμιση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 της οδηγίας, διότι δεν αφορά προϊόντα η διάθεση των οποίων ως αποβλήτων προκαλεί τεχνικές δυσχέρειες ή υπερβολικές δαπάνες.

14 Ως προς το σημείο αυτό, αρκεί να σημειωθεί ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/442 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να ενημερώνουν εγκαίρως την Επιτροπή όχι μόνο σχετικά με σχέδια ρυθμίσεως που αφορούν ιδίως τη χρήση προϊόντων η διάθεση των οποίων ως αποβλήτων μπορεί να δημιουργήσει τεχνικές δυσχέρειες ή να προκαλέσει υπερβολικές δαπάνες, αλλά, όπως προκύπτει από την παραπομπή του στην παράγραφο 1, και σχετικά με κάθε σχέδιο ρυθμίσεως που αποσκοπεί στον περιορισμό, την ανακύκλωση και την επεξεργασία των στερεών αποβλήτων.

15 Επομένως, και αν ακόμη αποδειχθεί ακριβής ο ισχυρισμός ότι η διάθεση των αποβλήτων των διαλαμβανομένων στην επίδικη ρύθμιση προϊόντων δεν προκαλεί τεχνικές δυσχέρειες ούτε υπερβολικές δαπάνες, αυτό δεν σημαίνει ότι το εν λόγω σχέδιο κανονιστικής ρυθμίσεως εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας.

16 Υποστηρίχτηκε ακόμη κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι η υποχρέωση προηγουμένης κοινοποιήσεως του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας αφορά μόνον μέτρα ορισμένης εμβέλειας και δεν μπορεί να καλύπτει διατάξεις ιδιαιτέρως περιορισμένης πρακτικής σημασίας, όπως είναι οι θεσπιζόμενες από μια μικρή κοινότητα. Η κοινοποίηση στην Επιτροπή ενός τέτοιου σχεδίου ήταν πρακτικά ανέφικτη.

17 Σχετικώς, αρκεί να σημειωθεί ότι η οδηγία δεν προβλέπει καμία παρέκκλιση ή περιορισμό ως προς την υποχρέωση κοινοποιήσεως των σχεδίων που προβλέπει το άρθρο 3. Συνεπώς, η υποχρέωση αυτή καταλαμβάνει τα σχέδια κανονιστικής ρυθμίσεως που θεσπίζονται από κάθε αρχή κράτους μέλους, περιλαμβανομένων και των αρχών της τοπικής αυτοδιοικήσεως, όπως οι κοινότητες.

18 Επομένως, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/442 έχει την έννοια ότι επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή σχέδια κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως είναι η αμφισβητούμενη στην κύρια δίκη, πριν ολοκληρώσουν τη θέσπισή της.

Επί του τρίτου ερωτήματος

19 Με το τρίτο ερώτημα ερωτάται αν το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/442 παρέχει στους ιδιώτες το δικαίωμα, το οποίο μπορούν αυτοί να προβάλουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων για να επιτύχουν την ακύρωση ή τη μη εφαρμογή εθνικής ρυθμίσεως που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, για το λόγο ότι θεσπίστηκε χωρίς να έχει κοινοποιηθεί προηγουμένως στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

20 Πρέπει σχετικώς να σημειωθεί ότι το προαναφερθέν άρθρο 3, παράγραφος 2, επιβάλλει απλώς στα κράτη μέλη να ενημερώνουν εγκαίρως την Επιτροπή για τα εμπίπτοντα σ' αυτό σχέδια ρυθμίσεως, χωρίς να καθιερώνει διαδικασία κοινοτικού ελέγχου των σχεδίων αυτών και χωρίς να εξαρτά τη θέση σε ισχύ των σκοπουμένων ρυθμίσεων από το αν συμφωνεί ή δεν αντιτίθεται η Επιτροπή.

21 Η επιβαλλόμενη στα κράτη μέλη με το προαναφερθέν άρθρο 3, παράγραφος 2, υποχρέωση καθιερώνεται για να μπορεί η Επιτροπή να ενημερώνεται για τα σκοπούμενα

εθνικά μέτρα στον τομέα της διαθέσεως των αποβλήτων, ώστε να μπορεί να εκτιμά την ανάγκη θεσπίσεως κοινοτικών μέτρων εναρμονίσεως, αλλά και να εξετάζει αν τα σχέδια που της υποβάλλονται συμβιβάζονται ή όχι με το κοινοτικό δίκαιο και να αντλεί ενδεχομένως τις ανάλογες συνέπειες.

22 Επομένως, ούτε από το γράμμα ούτε από το σκοπό της εξεταζομένης διατάξεως μπορεί να συναχθεί ότι η αθέτηση της υποχρεώσεως προηγουμένης κοινοποιήσεως, που βαρύνει τα κράτη μέλη, καθιστά, αυτή καθαυτή, παράνομες τις κανονιστικές ρυθμίσεις που θεσπίζονται κατ' αυτόν τον τρόπο.

23 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προαναφερθείσα διάταξη αφορά τις σχέσεις μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής και δεν παρέχει, αντιθέτως, στους ιδιώτες κανένα δικαίωμα δυνάμενο να προσβληθεί σε περίπτωση που το κράτος μέλος παραβαίνει την υποχρέωση προηγουμένης κοινοποιήσεως στην Επιτροπή των σχεδίων κανονιστικών του ρυθμίσεων.

24 Επομένως, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/442 έχει την έννοια ότι δεν παρέχει στους ιδιώτες δικαίωμα το οποίο θα μπορούσαν αυτοί να προβάλουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων για να επιτύχουν την ακύρωση ή τη μη εφαρμογή εθνικής ρυθμίσεως που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, για το λόγο ότι θεσπίστηκε χωρίς να έχει κοινοποιηθεί προηγουμένως στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Επί του τετάρτου ερωτήματος

25 Ενόψει της απαντήσεως που δόθηκε στα τρία πρώτα ερωτήματα, παρέλκει η απάντηση στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

26 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η βρετανική, η ιταλική και η πορτογαλική κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν

παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με Διάταξη της 23ης Νοεμβρίου 1987 το Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia, αποφαίνεται:

1) Η οδηγία 75/442 έχει την έννοια ότι δεν παρέχει στους ιδιώτες το δικαίωμα να πωλούν ή να χρησιμοποιούν πλαστικούς σάκους ή άλλες μη βιοαποικοδομήσιμες συσκευασίες.

2) Το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/442 έχει την έννοια ότι επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή σχέδια κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως είναι η αμφισβητούμενη στην κύρια δίκη, πριν ολοκληρώσουν τη θέσπισή της.

3) Το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/442 έχει την έννοια ότι δεν παρέχει στους ιδιώτες δικαίωμα, το οποίο θα μπορούσαν αυτοί να προβάλουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων για να επιτύχουν την ακύρωση ή τη μη εφαρμογή εθνικής ρυθμίσεως που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, για το λόγο ότι θεσπίστηκε χωρίς να έχει κοινοποιηθεί προηγουμένως στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Joliet Slynn

Moitinho de Almeida Rodríguez Iglesias Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Ιουλίου 1989.

Ο γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Joliet